

KVALITETSDEKLARATION

Kostnader för utbildningsväsendet

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0514

Referenstid

2007–2021

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam anvä n d b a r h e t	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sam anvä n d b a r h e t i ö v r i g t	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet	10
E EU-reglering och internationell rapportering	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Statistiken belyser kostnaderna inom samtliga skolformer och också uppdelat på olika kostnadsslag som t.ex. undervisning och lokaler/inventarier. Kostnaderna är en del av det nationella uppföljningssystemet och används också för internationella jämförelser.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att belysa de offentliga kostnaderna för utbildningsväsendet i Sverige samt möjliggöra internationella jämförelser av utbildningskostnaderna inom OECD och EU.

Kostnaderna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är bland annat Skolverket, Utbildningsdepartementet, forskare och massmedia. UNESCO, OECD och Eurostat använder uppgifterna till internationella jämförelser. Därutöver använder skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia uppgifterna.

Kommuner, Skolverket och Utbildningsdepartementet använder statistiken för att kunna jämföra kostnader över tid men också för att jämföra mellan olika grupper eller regioner. Jämförelsen görs på den totala kostnaden eller per kostnadsslag men också på kostnad per elev. Att uttala sig om allmänhetens behov är svårt att göra, men jämförelser av olika slag och över tid borde vara rimliga antaganden.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna är totala kostnaderna för förskola, fritidshem, skola, vuxenutbildning, folkhögskola och högskola/universitet.

Kostnaderna delas upp på olika kostnadsslag beroende på skolform, då vissa skolformer inte har samma kostnader att redovisa. Exempelvis skolskjuts som finns i grundskola men inte i vuxenutbildning. Dessutom finns det skillnader i vad som presenteras för olika huvudmän. Under avsnittet variabler finns en förteckning av kostnadsslagen för varje verksamhet/skolform.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen utgörs av samtliga utbildningsanordnare inom svenska skolsystemet vars verksamhet är helt eller delvis finansierade genom offentliga medel. Intressepopulationen utgörs också av verksamheter som inte bedriver utbildning men är relaterade till utbildningsväsendet.

Eftersom utbildningsanordnarna inom svenska skolsystemet är kända så finns det ingen skillnad mellan intressepopulation och målpopulation.

Observationsobjekten är den samma som målobjekten alltså alla utbildningsanordnare inom skolformerna: förskola, pedagogisk omsorg,

fritidshem, öppen förskola, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, Kommunal vuxenutbildning, kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning, kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, svenska utlandsskolor, universitet & högskolor, konst- och kulturutbildningar, yrkeshögskolor, folkhögskolor och studieförbund. Dessutom är kostnader för arbetsmarknadspolitiska program, centrala kostnader och studiestöd observationsobjekt.

1.2.2 Variabler

Nedan redovisas de viktigaste målvariablerna. Även om mål-, intresse- och observationsvariabler överensstämmer väl, föreligger en principiellt viktig skillnad: intresse- samt målvariablerna avser de förhållanden som skulle gälla om kostnaderna vore perfekt redovisade, medan observationsvariablerna avser de förhållanden som faktiskt finns registrerade.

Statistikens intresse-, mål samt observationsvariabler redovisas nedan.

Intressevariabel	Målvariabel	Observationsvariabel
Kostnader uppdelat <i>perfekt på</i> kostnadsslag och total.	Kostnader uppdelat <i>perfekt på</i> kostnadsslag och total.	Kostnader uppdelat på <i>redovisat</i> kostnadsslag samt <i>redovisad</i> total.

Förskola, fritidshem och förskoleklass:

- Lokaler/inventarier
- Personal
- Övrigt
- Total kostnad

Pedagogisk omsorg, öppen förskola och öppen fritidsverksamhet:

- Total kostnad

Grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasieskola:

- Undervisning
- Elevhälsa
- Lokaler/inventarier
- Skolmåltider
- Skolskjuts
- Läromedel/utrustning/skolbibliotek
- Övrigt
- Total kostnad

Specialskolan:

- Undervisning
- Elevhälsa
- Lokaler/inventarier
- Skolmåltider
- Skolskjuts
- Elevhem

- Läromedel/utrustning/skolbibliotek
- Övrigt
- Total kostnad

Universitet/högskola:

- Personalkostnad
- Lokalkostnad
- Driftkostnad
- Avskrivningar
- Finansiella kostnader
- Total kostnad

Kommunal vuxenutbildning:

- Undervisning
- Elevhälsa
- Lokaler/inventarier
- Läromedel/utrustning/skolbibliotek
- Övrigt
- Total kostnad

Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare:

- Total kostnad

Yrkehögskola och Konst- och kulturutbildningar:

- Total kostnad (utbetalda statsbidrag)

Folkhögskolor:

- Undervisning, personal
- Undervisning, övrigt
- Undervisning, totalt
- Administration, personal
- Administration, övrigt
- Administration, totalt
- Kök och hushåll, personal
- Kök och hushåll, övrigt
- Kök och hushåll, totalt
- Fastigheter/lokaler, personal
- Fastigheter/lokaler, övrigt
- Fastigheter/lokaler, totalt
- Övriga kostnader
- Total kostnad

Studieförbund:

- Total kostnad

Svenska utlandsskolor:

- Undervisning
- Lokaler/inventarier

- Läromedel/utrustning/skolbibliotek
- Övrigt
- Total kostnad

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken anges i målstorheten summa för kostnadsslag och aggregerat per verksamhet/skolform i löpande och fast pris.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas på nivåerna skolhuvudman samt aggregerat för samtliga huvudmän.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser kalenderåren 2007–2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken baseras på en sammanställning av uppgifter från ett flertal externa källor. Statistikens tillförlitlighet beror därför på kvaliteten i dessa källors uppgifter. Den allmänna bedömningen är att de uppgifter som publiceras håller god kvalitet och därför är en god skattning av sina målstorheter. Då inga konfidensintervall redovisas i den underliggande statistiken går det inte att uttala sig om storleken på avvikelsen i statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

Den största källan till osäkerhet är att brister i rapporteringen leder till att kostnaderna inte perfekt speglar skolornas ekonomi enligt gällande regelverk. Bristerna orsakas i huvudsak av att rapporteringsskyldiga på grund av okunskap, slarv, glömska eller att man avstår från att ta med samtliga kostnader.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken, eftersom insamlingen till statistiken över de offentliga kostnaderna för utbildningsväsendet i Sverige är en totalundersökning påverkas inte statistiken av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationen är alla skolenheter, högskolor samt universitet. Ram och rampopulation bedöms vara identiska. Undersökningen har ingen känd över- eller undertäckning, aktörer som under året upphör eller tillkommer ska fylla i uppgifterna men i mindre omfattning än övriga.

2.2.3 Mätning

Statistiken över kostnader för utbildningsväsendet bygger på sammanställningar av redan publicerade uppgifter från flera olika källor men med samma referensår som finns angivet under 1.2.5 *Referenstider*. Källorna är bland andra Skolverket, Universitetskanslersämbetet, Arbetsförmedlingen, Myndigheten för yrkeshögskolan, Folkbildningsrådet, CSN,

Ekonomistyrningsverket, Regeringskansliet, OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development).

Kostnaderna för friskolor och de kommunala skolorna baseras på uppgifter som uppgiftslämnarna själva redovisar via frågeformulär på webben. Uppgifter om regionernas kostnader och intäkter för utbildning lämnas av regionernas utbildningsförvaltning. Uppgifter från kommuner ingåendes i kommunalförbund lämnas av det aktuella kommunalförbundet. Uppgifter från fristående skolor, sameskolan och svenska utlandsskolor samlas in från varje skola. Uppgifter om specialskolorna lämnas av Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Samtliga insamlingar sker via frågeformulär på webben, vilka har kontroller inbyggda som upplyser uppgiftslämnaren om eventuella tveksamheter alternativt felaktigheter i de lämnade uppgifterna. När frågeformuläret kommer SCB tillhanda granskas den och uppgiftslämnaren kontaktas angående avvikande uppgifter som lämnats okommenterade eller uppgifter som inte lämnats.

Vidare kontrolleras rimligheten i de lämnade uppgifterna när materialet aggregerats i statistikframställningen. Uppgifterna kontrolleras i jämförelse med tidigare års inlämnade uppgifter. Vid eventuella oklarheter återkontakts uppgiftslämnaren för att reda ut dessa. Ingen mätfelsstudie har gjorts, därför är det svårt att göra en bedömning av effekterna på resultaten, men inget tyder på att det skulle förekomma mätfel som påverkar statistiken i någon större utsträckning.

För information om insamlingen för resterande källor hänvisas till respektive organisation.

Ingen justering förekommer av systematiska mätfel och det beror på att de anses svara försumbara och inte påverkar statistiken.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfallet och det partiella bortfallet bedöms vara litet och inte påverka statistiken på nationell nivå. För mer information om bortfall hänvisas till respektive organisation och källa.

2.2.5 Bearbetning

SCB:s bearbetningar av inkommit material består av sammanställning och viss bearbetning i form av andelsberäkningar av redan befintlig statistik för respektive objekt. Resultatet av SCB:s sammanställning kontrolleras noggrant så att publicerad statistik överensstämmer med inkommen statistik från uppgiftskällan. Bearbetningsfel kan dock ha uppkommit i ett tidigare skede, hos respektive källa som nämns. För information kring detta hänvisas till respektive källa. SCB:s bedömning är att eventuellt förekommande bearbetningsfel är små och påverkar statistiken försumbart.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Enbart slutgiltig statistik publiceras.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Framställningstiden är ca 11 månader efter referensårets slut och det beror på att uppgifterna som ligger till grund inte publiceras förrän 9,5 efter årets slut.

3.2 Frekvens

Uppgifterna samlas in och framställs en gång per år. Målstorheterna avser föregående års redovisade kostnadsuppgifter. Uppgifterna för 2021 samlas in år 2022.

3.3 Punktlighet

Publicering i november sker i enlighet med vad som angetts i Publiceringsplanen för serien utbildning och forskning.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultatet från undersökningen redovisas på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0514.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För ytterligare statistik hänvisas till respektive ingående statistikprodukt.

Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning publiceras på skolverkets webbplats, www.skolverket.se. Kostnader för statistik om universitet och högskola publiceras på universitetskanslersämbetes webbplats, www.uka.se.

För kostnader gällande studieförbund hänvisas till folkbildningsrådets webbplats, www.folkbildningsradet.se. Statistik om utbetalda statsbidrag för yrkeshögskolor och konst- och kulturutbildningar finns på Myndigheten för yrkeshögskolors webbplats, www.myh.se. Statistik om folkhögskolors kostnader publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0601.

De internationella jämförelserna finns under [Education at a glance](#).

4.3 Presentation

Resultatet från undersökningen redovisas med tabeller i *Statistikdatabasen* (SSD).

4.4 Dokumentation

SCB publicerar ingen annan dokumentation än innevarande dokument, *Kvalitetsdeklaration*. För ytterligare dokumentation hänvisas till respektive uppgiftskälla.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Eftersom utbildningsväsendet ofta står inför olika typer av förändringar bör man iakttäta stor försiktighet när statistiska jämförelser ska göras över tiden. Som exempel på förändringar kan nämnas att för år 2004 fanns inte Folkhögskolor och Yrkeshögskoleutbildningar (tidigare Kvalificerad

yrkesutbildning) med i redovisningen. År 2008 lades Nationellt centrum för flexibelt lärande ned samtidigt som Arbetsförmedlingen bildades och fick andra förutsättningar än föregångsmyndigheten Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). Gymnasieskolan har under året genomgått flera olika reformer vilka påverkar jämförbarheten för gymnasieskolan. År 2015 startade konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar samtidigt som kompletterande utbildningar började fasas ut, dessa är inte helt jämförbara. Det kan även förekomma skillnader i statistiken som följd av olika insamlingsmetoder, förändringar i instruktioner och hur materialet granskas.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Eftersom kostnaderna för barn och ungdomsskolan samlas in på liknande sätt och med samma variabler så är det möjligt att jämföra dessa grupper per elev över tid. För övriga skolformer är det inte möjligt att jämföra grupperna då det bygger på andra källor från andra organisationer.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Statistik om kostnader för utbildning publiceras för andra länder av OECD i publikationen [Education at a glance](#) och i en databas på OECD:s webbplats.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Eftersom statistiken bygger på inlämnade uppgifter med litet bortfall anses den numeriska överensstämmelsen vara god, dock avrundas uppgifterna innan publicering.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Produkten är en sammanställning av statistik från statistikansvariga myndigheter med ett ansvar för Sveriges officiella statistik. Det finns även delar som inte omfattar Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken regleras inte av EU.

F Historik

Från 1970 fram till och med budgetåret 1991/92 bestod redovisningen av en sammanställning av statsbudgetens utfall avseende utbildning. Huvudsakligen publicerades kostnaderna uppdelat på drift- och kapitalkostnader. Från och med 1992 sker redovisningen efter skolform och uppdelat på olika kostnadsslag för verksamheten. En del förändringar har skett i undersökningen genom åren som exempel på förändringar kan nämnas att för år 2004 fanns inte Folkhögskolor och Yrkeshögskoleutbildningar (tidigare Kvalificerad yrkesutbildning) med i redovisningen. År 2008 lades Nationellt centrum för flexibelt lärande ned samtidigt som Arbetsförmedlingen bildades och fick andra förutsättningar än föregångsmyndigheten Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). År 2009 flyttades ansvaret för kompletterande utbildningar över från Skolverket till Myndigheten för yrkeshögskolan. Mellan åren 2015–2018 fasades utbildningar som bedrivits enligt förordningen om statligt stöd till kompletterande utbildningar ut. Hösten 2015 startade istället de första utbildningarna för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar som ersatte tidigare kompletterande utbildningar.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Andreas Rasku
E-post	andreas.rasku@scb.se
Telefon	010-479 67 43